



Urząd Statystyczny
w Katowicach



ul. Owocowa 3, 40 – 158 Katowice
e-mail: SekretariatUsKce@stat.gov.pl
tel.: 32 779 12 00 fax: 32 779 13 00, 258 51 55
katowice.stat.gov.pl

OPRACOWANIA SYGNALNE

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2012 R.



Katowice, grudzień 2014 r.



Opracowanie zostało przygotowane na podstawie danych dla 8 podregionów województwa śląskiego, stanowiących jednostki 3 poziomu według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), zgodnie ze stanem obowiązującym od 1 stycznia 2013 r.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

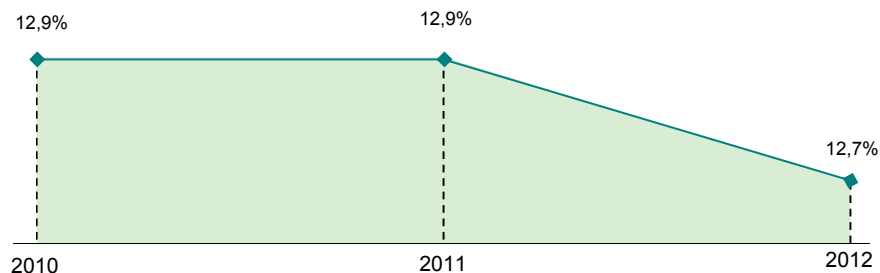
W 2012 roku wartość **produktu krajowego brutto** w województwie śląskim wyniosła 205025 mln zł – w porównaniu do 2011 roku była wyższa w cenach bieżących o 2,3%, a w cenach stałych o 1,0%. W porównaniu z 2010 rokiem w województwie śląskim odnotowano wzrost wolumenu PKB – o 6,3%, wobec 6,7% dla kraju ogółem. W latach 2010-2012 średnie roczne tempo wzrostu produktu krajowego brutto w województwie śląskim kształtowało się poniżej średniej krajowej – 3,1% (w cenach stałych).

Tabl. 1. Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)

Wyszczególnienie	2011	2012	
	rok poprzedni = 100	2010=100	
POLSKA	104,8	101,8	106,7
Województwo	105,2	101,0	106,3

Województwo śląskie w 2012 roku wypracowało 12,7% krajowej wartości produktu krajowego brutto, zajmując 2 lokatę po województwie mazowieckim, podobnie jak w latach 2010 i 2011. Udział województwa śląskiego w generowaniu produktu krajowego brutto w porównaniu do 2010 roku zmniejszył się o 0,2 p. proc.

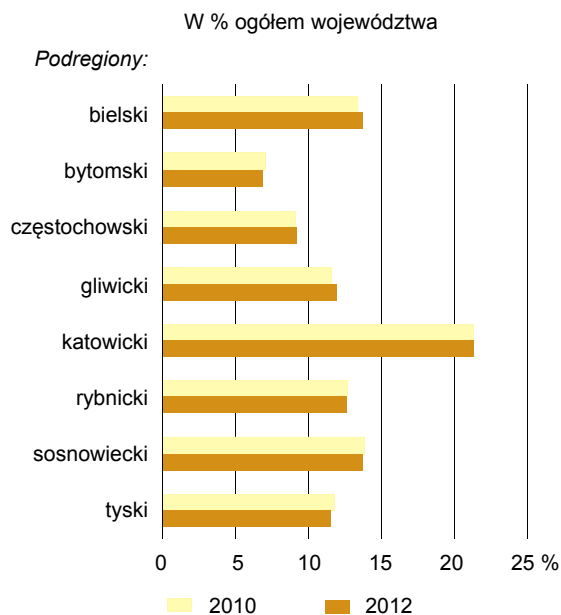
Udział województwa śląskiego w tworzeniu produktu krajowego brutto



W latach 2010-2012 podregionem o największym udziale w tworzeniu produktu krajowego brutto województwa śląskiego niezmiennie pozostawał podregion katowicki. W 2012 roku podregion katowicki wypracował 2,7% krajowej wartości PKB, zajmując 5 lokatę pod względem udziału w generowaniu produktu krajowego brutto (po podregionach: miasto stołeczne Warszawa, miasto Kraków, trójmiejski, miasto Poznań).

Udział podregionu katowickiego w tworzeniu produktu krajowego brutto województwa śląskiego w 2012 roku wyniósł 21,2% (podobnie jak w 2010 roku). W porównaniu do 2011 roku jego udział był niższy o 0,1 p. proc.

Udział podregionów w tworzeniu produktu krajowego brutto



Tabl. 2. Produkt krajowy brutto według podregionów (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
W MILIONACH ZŁOTYCH			
Województwo	184964	200468	205025
Bielski	24531	26494	27812
Bytomski	12990	13716	14029
Częstochowski	16600	18091	18701
Gliwicki	21252	22738	24181
Katowicki	39236	42776	43406
Rybnicki	23281	25817	25601
Sosnowiecki	25390	27267	27960
Tyski	21685	23568	23335
W % OGÓŁEM POLSKI			
Województwo	12,9	12,9	12,7
Bielski	1,7	1,7	1,7
Bytomski	0,9	0,9	0,9
Częstochowski	1,2	1,2	1,2
Gliwicki	1,5	1,5	1,5
Katowicki	2,7	2,8	2,7
Rybnicki	1,6	1,7	1,6
Sosnowiecki	1,8	1,8	1,7
Tyski	1,5	1,5	1,4
W % OGÓŁEM WOJEWÓDZTWA			
Bielski	13,3	13,2	13,6
Bytomski	7,0	6,8	6,8
Częstochowski	9,0	9,0	9,1
Gliwicki	11,5	11,3	11,8
Katowicki	21,2	21,3	21,2
Rybnicki	12,6	12,9	12,5
Sosnowiecki	13,7	13,6	13,6
Tyski	11,7	11,8	11,4

W 2012 roku wartość **produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca** w województwie śląskim wyniosła 44372 zł, przewyższając średnią dla kraju o 5,8% (w 2010 roku o 6,9%, w 2011 roku o 7,4%). Województwo śląskie w 2012 roku zajmowało 4 lokatę pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca (po województwach: mazowieckim, dolnośląskim i wielkopolskim), w latach 2010 i 2011 – 3 lokatę. Wartość PKB na 1 mieszkańca województwa śląskiego w 2012 roku stanowiła 66,5% poziomu tego miernika dla mieszkańca województwa mazowieckiego, w którym odnotowano najwyższy poziom PKB na 1 mieszkańca (w 2010 roku – 67,4%, w 2011 roku – 67,9%).

W ujęciu realnym wartość produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w 2012 roku w województwie śląskim była wyższa w porównaniu do 2011 roku o 1,2%, a do 2010 roku – o 6,7%.

Tabl. 3. **Dynamika produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca (ceny stałe)**

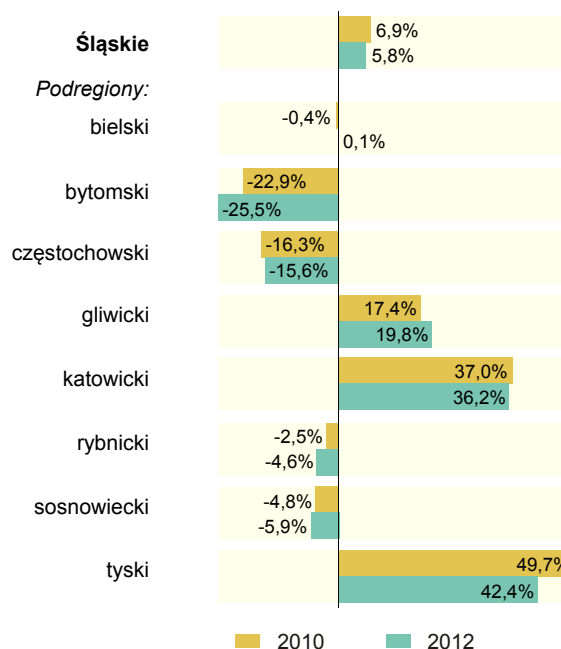
Wyszczególnienie	2011	2012	
	rok poprzedni = 100	2010=100	
POLSKA	104,7	101,7	106,5
Województwo	105,4	101,2	106,7

W województwie śląskim w 2012 roku najwyższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca odnotowano w podregionie tyskim – 59733 zł, a najniższy w podregionie bytomskim – 31253 zł. Najniższy poziom PKB na 1 mieszkańca odnotowany w 2012 roku w podregionie bytomskim stanowił 52,3% wartości PKB na 1 mieszkańca podregionu tyskiego (w 2010 roku – 51,5%, w 2011 roku – 50,4%). W 2012 roku wartość PKB na 1 mieszkańca przekraczającą przeciętną w kraju osiągnięto w podregionach: tyskim – o 42,4% (w 2010 roku – o 49,7%, w 2011 roku – o 38,9%), katowickim – o 36,2% (w 2010 roku – o 37,0%, w 2011 roku – o 36,2%) oraz gliwickim – o 19,8% (w 2010 roku – o 17,4%, w 2011 roku – o 16,7%) oraz bielskim – o 0,1% (w latach 2010 i 2011 poniżej średniej krajowej).

Natomiast w pozostałych 4 podregionach województwa śląskiego wartość PKB na 1 mieszkańca kształtowała się na poziomie od 74,5% średniej krajowej w podregionie bytomskim do 95,4% średniej krajowej w podregionie rybnickim.

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów

Odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju



Tabl. 4. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
W ZŁOTYCH			
Województwo	39884	43298	44372
Bielski	37174	40056	41956
Bytomski	28787	30474	31253
Częstochowski	31253	34134	35384
Gliwicki	43829	47046	50226
Katowicki	51125	55993	57116
Rybnicki	36379	40336	40009
Sosnowiecki	35527	38319	39469
Tyski	55846	60496	59733
POLSKA = 100			
Województwo	106,9	107,4	105,8
Bielski	99,6	99,3	100,1
Bytomski	77,1	75,6	74,5
Częstochowski	83,7	84,6	84,4
Gliwicki	117,4	116,7	119,8
Katowicki	137,0	138,9	136,2
Rybnicki	97,5	100,0	95,4
Sosnowiecki	95,2	95,0	94,1
Tyski	149,7	150,0	142,4
WOJEWÓDZTWO = 100			
Bielski	93,2	92,5	94,6
Bytomski	72,2	70,4	70,4
Częstochowski	78,4	78,8	79,7
Gliwicki	109,9	108,7	113,2
Katowicki	128,2	129,3	128,7
Rybnicki	91,2	93,2	90,2
Sosnowiecki	89,1	88,5	89,0
Tyski	140,0	139,7	134,6

W 2011 roku w krajach Unii Europejskiej wartość PKB¹ na 1 mieszkańca (wyrażona we wspólnej umownej walucie – PPS) poniżej 75% średniej UE odnotowano w 73 regionach poziomu NUTS 2. W grupie tej znalazło się 15 polskich województw, w tym województwo śląskie, które osiągnęło 70% średniej UE (w 2010 roku – 68%).

Tabl. 5. Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS²

Wyszczególnienie	2009	2010	2011
UE27 ³ = 100			
POLSKA	61	63	65
Województwo	66	68	70

Źródło: Eurostat

¹ Opracowana według zasad Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)

² **Parytety siły nabywczej** (Purchasing Power Parities – PPP) są to współczynniki walutowe odzwierciedlające realną siłę nabywczą waluty danego kraju w relacji do średniej umownej waluty porównywanych krajów, tj. jednostki **standardowej siły nabywczej** (Purchasing Power Standard – PPS). Wyrażenie PKB i jego głównych elementów we wspólnej umownej walucie, poprzez eliminację różnic cen, umożliwia bezpośrednie porównanie wolumenów PKB wszystkich krajów uczestniczących w badaniu.

³ **UE27** (27 krajów – członków UE: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania i Włochy).

WARTOŚĆ DODANA BRUTTO

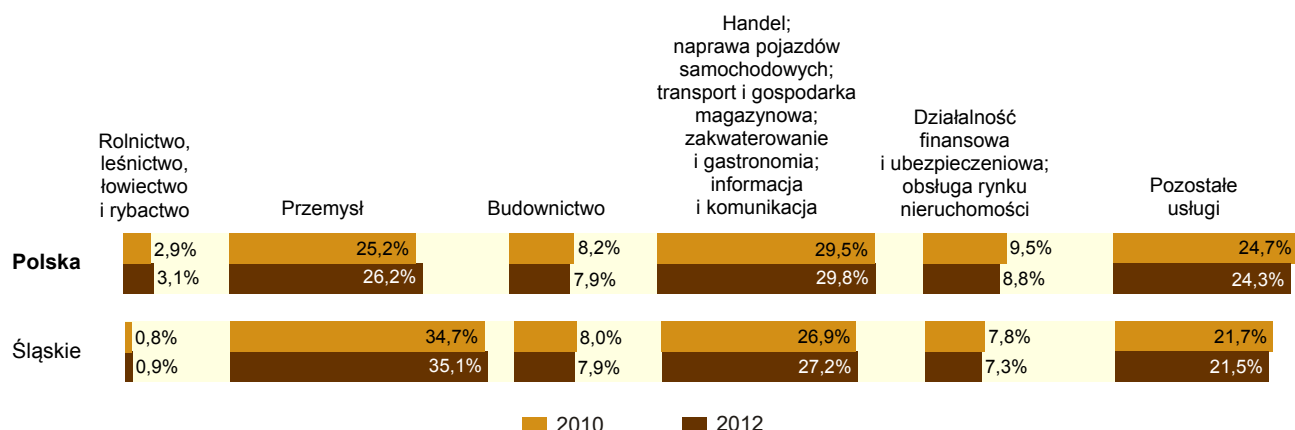
W latach 2010-2012 największy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto województwa śląskiego osiągały jednostki prowadzące działalność w przemyśle, odmiennie niż w gospodarce kraju, w której największy udział odnotowano dla jednostek prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji.

W województwie śląskim jednostki przemysłowe w 2012 roku wytworzyły 35,1% wartości dodanej brutto województwa. Udział przemysłu w generowaniu wartości dodanej brutto województwa śląskiego w porównaniu do 2011 roku zmniejszył się o 0,8 p. proc., a w odniesieniu do 2010 roku zwiększył się o 0,4 p. proc.

Jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w 2012 roku wypracowały 27,2% wartości dodanej brutto województwa śląskiego – więcej o 1,3 p. proc. niż w 2011 roku oraz o 0,3 p. proc. w porównaniu do 2010 roku.

Udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w tworzeniu wartości dodanej brutto województwa śląskiego w 2012 roku wyniósł 0,9%. W porównaniu do 2011 roku wystąpił wzrost udziału jednostek rolniczych o 0,1 p. proc., podobnie jak do 2010 roku.

Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności



Tabl. 6. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
W MILIONACH ZŁOTYCH			
Województwo	162901	176214	181676
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1250	1490	1619
Przemysł	56574	63324	63853
w tym przetwórstwo przemysłowe	35024	37912	39657
Budownictwo	13053	14062	14289
Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja ...	43837	45601	49462
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	12773	14213	13346
Pozostałe usługi	35413	37524	39107

Tabl. 6. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
W % OGÓŁEM POLSKI			
Województwo	12,9	12,9	12,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3,4	3,4	3,6
Przemysł	17,7	17,8	17,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	14,5	14,0	14,0
Budownictwo	12,5	12,6	12,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja ...	11,8	11,7	11,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	10,6	10,8	10,5
Pozostałe usługi	11,3	11,3	11,3
W % OGÓŁEM WOJEWÓDZTWA			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,8	0,8	0,9
Przemysł	34,7	35,9	35,1
w tym przetwórstwo przemysłowe	21,5	21,5	21,8
Budownictwo	8,0	8,0	7,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja ...	26,9	25,9	27,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	7,8	8,1	7,3
Pozostałe usługi	21,7	21,3	21,5

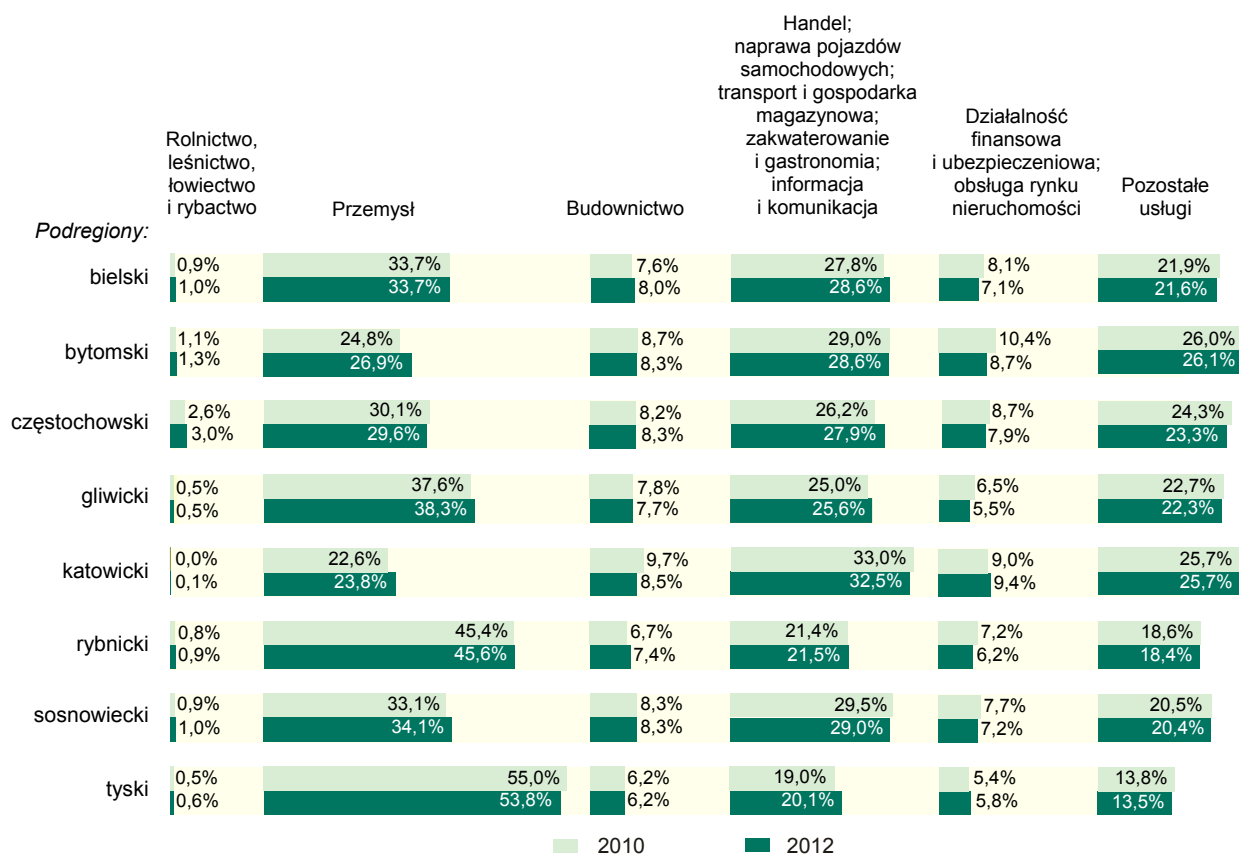
W przekroju podregionów w 2012 roku odnotowano znaczne zróżnicowanie udziału jednostek przemysłowych w generowaniu wartości dodanej brutto – od 23,8% w podregionie katowickim do 53,8% w podregionie tyskim (w 2010 roku w tych samych podregionach od 22,6% do 55,0%).

W 2012 roku w poszczególnych podregionach udział jednostek prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 20,1% w podregionie tyskim do 32,5% w podregionie katowickim (w 2010 roku w tych samych podregionach od 19,0% do 33,0%).

Udziały jednostek rolniczych w przekroju podregionów były zróżnicowane – w 2012 roku od 0,1% w podregionie katowickim do 3,0% w podregionie częstochowskim (w 2010 roku w tych samych podregionach od 0,0% do 2,6%).

Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów

W % ogółem podregionu



Tabl. 7. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów w 2012 r. (ceny bieżące)

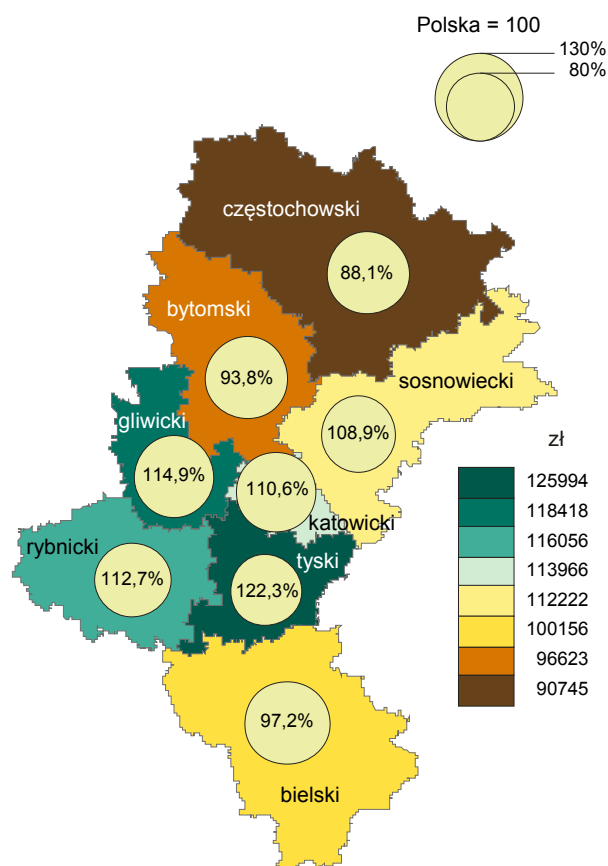
Podregiony	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł		Budownic- two	Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	Pozostałe usługi
			razem	w tym przetwórstwo przemysłowe				
W MILIONACH ZŁOTYCH								
Bielski	24645	255	8315	7599	1962	7045	1746	5322
Bytomski	12431	157	3349	2305	1035	3555	1087	3248
Częstochowski	16571	490	4903	4290	1381	4622	1316	3859
Gliwicki	21427	116	8206	5216	1650	5494	1183	4778
Katowicki	38463	21	9170	4392	3257	12503	3631	9880
Rybnicki	22686	199	10334	4020	1677	4886	1415	4175
Sosnowiecki	24776	256	8454	5917	2046	7192	1774	5053
Tyski	20677	123	11121	5918	1282	4165	1195	2792
W % OGÓŁEM POLSKI								
Bielski	1,7	0,6	2,2	2,7	1,7	1,7	1,4	1,5
Bytomski	0,9	0,4	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9
Częstochowski	1,2	1,1	1,3	1,5	1,2	1,1	1,0	1,1
Gliwicki	1,5	0,3	2,2	1,8	1,5	1,3	0,9	1,4
Katowicki	2,7	0,0	2,4	1,5	2,9	2,9	2,9	2,8
Rybnicki	1,6	0,4	2,8	1,4	1,5	1,1	1,1	1,2
Sosnowiecki	1,7	0,6	2,3	2,1	1,8	1,7	1,4	1,5
Tyski	1,4	0,3	3,0	2,1	1,1	1,0	0,9	0,8

Tabl. 7. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów w 2012 r. (dok.)

Podregiony	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł		Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	Pozostałe usługi
			razem	w tym przetwórstwo przemysłowe				
W % OGÓŁEM WOJEWÓDZTWA								
Bielski	13,6	15,7	13,0	19,2	13,7	14,2	13,1	13,6
Bytomski	6,8	9,7	5,2	5,8	7,2	7,2	8,1	8,3
Częstochowski	9,1	30,3	7,7	10,8	9,7	9,3	9,9	9,9
Gliwicki	11,8	7,2	12,9	13,2	11,5	11,1	8,9	12,2
Katowicki	21,2	1,3	14,4	11,1	22,8	25,3	27,2	25,3
Rybnicki	12,5	12,3	16,2	10,1	11,7	9,9	10,6	10,7
Sosnowiecki	13,6	15,8	13,2	14,9	14,3	14,5	13,3	12,9
Tyski	11,4	7,6	17,4	14,9	9,0	8,4	9,0	7,1
W % OGÓŁEM PODREGIONU								
Bielski	100,0	1,0	33,7	30,8	8,0	28,6	7,1	21,6
Bytomski	100,0	1,3	26,9	18,5	8,3	28,6	8,7	26,1
Częstochowski	100,0	3,0	29,6	25,9	8,3	27,9	7,9	23,3
Gliwicki	100,0	0,5	38,3	24,3	7,7	25,6	5,5	22,3
Katowicki	100,0	0,1	23,8	11,4	8,5	32,5	9,4	25,7
Rybnicki	100,0	0,9	45,6	17,7	7,4	21,5	6,2	18,4
Sosnowiecki	100,0	1,0	34,1	23,9	8,3	29,0	7,2	20,4
Tyski	100,0	0,6	53,8	28,6	6,2	20,1	5,8	13,5

W 2012 roku wydajność pracy, mierzona wartością dodaną brutto (w cenach bieżących) przypadającą na 1 pracującego w województwie śląskim była wyższa od średniej krajowej o 6,5%. W województwie śląskim w 2012 roku najwyższy poziom wartości dodanej brutto na 1 pracującego odnotowano w podregionie tyskim – 122,3% średniej krajowej, a najniższy w podregionie częstochowskim – 88,1% średniej krajowej. W 2012 roku wartość dodaną brutto na 1 pracującego przewyższającą przeciętną w kraju, oprócz podregionu tyskiego, uzyskano również w podregionach: gliwickim – o 14,9%, rybnickim – o 12,7%, katowickim – o 10,6% oraz sosnowieckim – o 8,9%. Najniższy poziom wartości dodanej brutto na 1 pracującego odnotowany w 2012 roku w podregionie częstochowskim stanowił 72,0% wartości dodanej brutto na 1 pracującego podregionu tyskiego.

Wartość dodana brutto na 1 pracującego według podregionów w 2012 r. (ceny bieżące)

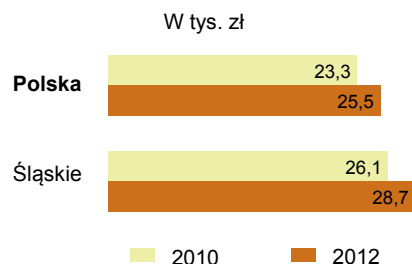


DOCHODY DO DYSPOZYCJI BRUTTO GOSPODARSTW DOMOWYCH

W 2012 roku **nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** w województwie śląskim wyniosły 132579 mln zł – były wyższe o 4,9% w porównaniu do 2011 roku oraz o 9,6% w stosunku do 2010 roku. Realne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych w 2012 roku wzrosły o 1,5% w porównaniu do 2011 roku, a do 2010 roku o 2,2%.

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca województwa śląskiego w 2012 roku wyniosły 28693 zł – w porównaniu do 2011 roku wzrosły o 5,2%, a do 2010 roku o 10,0%. W ujęciu realnym dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2012 roku były wyższe w porównaniu do 2011 roku o 1,8%, a do 2010 roku o 2,7%.

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca



Tabl. 8. **Dynamika realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych**

Wyszczególnienie	2011	2012	
	rok poprzedni = 100	2010=100	
OGÓŁEM			
POLSKA	100,9	100,8	101,7
Województwo	100,7	101,5	102,2
NA 1 MIESZKAŃCA			
POLSKA	100,9	100,8	101,7
Województwo	100,9	101,8	102,7

W 2012 roku nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca województwa śląskiego przewyższały o 12,3% przeciętne dochody mieszkańca kraju (w 2010 roku o 12,2%, w 2011 roku o 11,6%) oraz stanowiły 93,0% dochodów mieszkańca województwa mazowieckiego (w 2010 roku – 95,4%, w 2011 roku – 93,3%).

Tabl. 9. **Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w województwie śląskim**

Lata	Ogółem		Na 1 mieszkańca	
	w mln zł	w % ogółem Polski	w zł	Polska = 100
2010	121017	13,5	26095	112,2
2011	126339	13,4	27287	111,6
2012	132579	13,5	28693	112,3

UWAGI METODYCZNE

Dane z rachunków regionalnych opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)” wprowadzonego Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.), który zastąpił obowiązujący do 31 VIII 2014 r. „Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)”.

Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2011 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu wdrożenia metodologii ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych i poszerzenia zakresu danych administracyjnych zastosowanych w obliczeniach.

Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Wdrożenie Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej — ESA 2010 do polskich rachunków narodowych. Zmiany metodologiczne oraz ich wpływ na główne agregaty makroekonomiczne” z dnia 29 IX 2014 r., dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/>.

Dane na 1 mieszkańca za lata 2010-2012 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Szerszy zakres informacji dotyczący podstawowych kategorii makroekonomicznych obliczanych w rachunkach regionalnych (produkt krajowy brutto, wartość dodana brutto według rodzajów działalności oraz dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych) oraz kluczowych zmian mających wpływ na kategorie obliczane w rachunkach regionalnych zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2012 r.”

Opracowanie: Katarzyna Owsiany, Alina Szczerba – Ośrodek Rachunków Regionalnych

Wykresy: Barbara Krawczyk – Ośrodek Rachunków Regionalnych

Katowice, grudzień 2014 r.